

ствителни жени и кога за олицетворената мъдрост; безспорен белег за силата на афекта у Данте дори и в полето на интелекта; обаче трябва да се признае, че тези поезии, въпреки елегантността на формата и melodичността на интонацията си, не допринасят много за славата на автора на "Нов живот". Те имат значение като идеален мотив не толкова за поезията сама за себе си, колкото за онова възторжено понятие за науката, която се ~~уже~~ възприема с цялата душа, а не с хладния разсъдък. Все пак склонността към моралния смисъл, тъй любима през Средните векове, се изразява преди всичко в доктринерските песни, които са нещо като практическо приложение на това ново Данево чувство. Той, който в "За чистота на речта" си приписва славата на поет на справедливостта и цитира като пример тези свои песни, не е можел да не държи сметка за техната морална цена; за нас е съмнително дали поне някои от тях са истинска поезия, ~~даже и~~ доколкото лага в стихотворна форма разни разсъждения и разисквания върху ~~такъ~~ известни добродетели: благородство, изящност, мярка. ~~Ниж~~ Не е необходимо да се казва, че между други подобни примери от гуитоновата традиция и тия доказателства за тъй висок и благороден интелект, разликата ще е винаги голяма, дори и само като сръчност ~~даже и~~ успешно да се изразяват трудни мисли. Тук изкуството на Данте е изкарало своето чиракуване за доктринерната част на "Комедията". Все пак, извън граничите и неяснотите, от време на време, голямото изкуство на Данте проблесва в някой хубав стих или в някои изблици на благородно възмущение. Достатъчно е да прочетем за пример това място против скъперниците:

*Queso giunte colli che ne perseguiti
dimmi, che hai tu fatto,
cheso avrai disfatto?
Rispondimi & puri altri che nulla.
Male dette tue culle.
che lusinghi rotanti noni invano!
Male detto & tuo perduto pena.
che non si ferde al cane!*

*The de leere e de me
hai tenuto e stretto ad ambo i meni
in che si fusto si lifa' l'infuso!*

Ето, че иде и тази що всички изравнива. Каки какво си сторил, сломеный сляп скъперник? Можеш ли ми даде отговор? Да бъде проклета людката що

толков съница ~~напричинява~~ ласкала е,

проклет и хляба що напразно кат куче си же

зутрин до вечер съборал и стискал

Ала между всички стихове, които той е съчинил през време на изгнанието си, било върху доктринерни трактати, или върху любовни въпроси, в вид на преписка с своя Чино да Пистоя, никоя не е толкова изпълнена с величествено достойнство и дълбоко вълнение както песента: "Три жени дойдоха ~~крам~~ скърб сърдцето ми". В тази песен лиричният елемент надвишава драматичния елемент: Справедливостта и други две добродетели, произтичащи от нея, са дошли при сърдцето на ~~ни~~ поета, като "в дома на приятел", и се оплакват, че са напуснати от хората; в сърдцето стои Любовта, която ги ~~ни~~ разпитва и, макаре, че скърби за настоящата поквара, все пак ги утешава с ~~ни~~ мисълта, че добрите хора винаги ще ги почитат. На това място, ~~ни~~ подтикнат от порив на героична надменност, Данте се намиса в действието и ни се открива:

*Io ho che or solo nel parer divini
consoloni e dolensi
con altri disperati.
L'esilio che mi è deto o no? mi ferri.*

/ И като слушах словата божествени, с които се оплакваша и утешаваша толков високи страници, изгнанието мое за чест ази сметнах.